

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 176.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JULY 29th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Hoover bo ponovni predsedniški kandidat v letu 1932

Washington, 27. julija. Senator Simeon D. Fess iz države Ohio se je izjavil, da je absolutno gotova stvar, da bo predsednik Hoover ponovni kandidat za predsednika v letu 1932. To je prva pozitivna beseda v tem oziru, izgovorjena od visokega vladnega uradnika, akoravno se je v splošnem govorilo, da bo Hoover ponovno kandidiral. Prve predprijave za prihodnjo predsedniško bitko se bodo vršile letošnje jesen, ko se bodo vršile volitve kongresmanov in senatorjev v zbornice-Zed. držav. Predsedniška kampanja bo odvisna veliko od teh volitev, ko se bo videlo, katera stranka bo dobila več uradov. Kar se tiče republikanske stranke, ne bo imel Hoover nobenega nasprotstva, ako bo hotel ponovno kandidirati, ker stoji vsa stranka na njegovi strani s tako večino, da ne bo nobene težkoče pomiriti kake male insurgente, ki bi morda hoteli stranki nagajati. V republikanski stranki sta samo dva moža, ki bi edina mogla biti kandidata proti Hooverju. Eden teh je Calvin Coolidge, bivši predsednik Zed. držav, drugi pa Dwight W. Morrow, letošnji kandidat za senatorja v državi New Jersey. Coolidge se je pozitivno izjavil, da on ne bo kandidiral, Morrow pa ve, da bi bilo brezupno kandidirati proti Hooverju. Tudi če bi hotel Morrow kandidirati na "mokri" platformi, ve, da čas za to ni zrel pred letom 1936. Edini, ki bi lahko nasprotovali Hooverju bi bili progresivci, ki pa danes nimajo pravega vodje. Z druge strani se pa javlja, da bodo demokratje nastopili pri prihodnjih predsedniških volitvah bolj kompaktno, ker se je spor od leta 1928 med jugom in severom poravnal. To kaže dejstvo, da so na jugu pustili na cedilu že dva nasprotnika bivšega predsedniškega kandidata Smitha, senatorja Simmonsa in Heflina. Tudi zadnji poraz demokrata Thomas B. Love v Texasu je razlagati, da bo prihodnja demokratska fronta edina. Mnogo se omenja imena governorja Roosevelta države New York in Clevelandčana Newton D. Bakerja kot prihodnjega demokratskega kandidata za predsednika. Glavno vprašanje, katera stranka bo zmagała v letu 1932, je vprašanje prosperitete v Zed. državah. Če bo v prihodnjih dveh letih brezposelnost ponehala, potem je republikanska stranka gotova zmage. Če se pa delavske razmere ne bodo obrnile na boljše, potem pa ima demokratska stranka najlepšo priliko, da izvoli svojega kandidata za prihodnjega predsednika Zed. držav.

Finančno poročilo slovenske hranilnice kaže jako lep napredek

V današnjem listu prinašamo polletni račun finančnega stanja The International Savings & Loan Company, slovenske hranilnice v Clevelandu. Kot nam sporoča vodstvo hranilnice so bili pregledani in potrjeni ti računi od javnih računovodij (public accountants) tvrdke Zwemer, Uebel & Co. Slovenska hranilnica je sedanjo gospodarsko krizo do sedaj jako malo občutila, ker ima večino denarja posojenega našim ljudem na prve vknjižbe v manjših vsotah. Izogibala se je že od nekdanjih visokih posojil na apartment hiše in na posestva, v katerih izposojevalci ne stanujejo. Hranilnica je plačala redno polletno dividendo (7% letno), ostala ji je pa še lepa vsota za rezervni sklad, ki znaša s 30. julijem \$60,000, nerazdeljen dobiček pa \$21,656. Podružnica v lastnem La Salle gledališkem poslopu na 185. cesti lepo napreduje. Saj so vloge v par letih narastle na \$240,000 navzlic primeroma novi slovenski in hrvaški naselbini v Nottinghamu in Euclidu. Našim ljudem ima hranilnica posojenih blizu dveh milijonov dolarjev. Povpraševanja za posojili je vedno dovolj. Zato je priporočljivo, da rojaki vlagajo denar v to zanesljivo hranilnico, ki plačuje po 5% od dneva vloge. Maršikateri teh vlagateljev bo še potreboval posojila, ko si bo želel kupiti lastni dom.

Slovenec prvak v telovadbi

Louxiemburg. Mednarodne telovadne tekme so se zaključile z zmago Jugoslovana Primožiča, ki je absolutni prvak sveta v telovadbi. Drugi za njim je Čehoslovak Caidoš, tretji Čehoslovak Lechner. Jugoslovanski telovadci so se borili sijajno in niso popustili v nobenem pogledu. Med njimi vlada veliko veselje radi uspeha in priznanja, ki so ga bili deležni pri vseh narodih.

Smrtna kosa

Sinoči je preminila četrta ure čez osem Uršula Gorišek, rojena Stepic, stara 63 let, stanujoča na St. Clair Ave., prva hiša na oni strani 260. ceste, kjer je vhod na Pintarjevo farmo. Družina Matej Goriška je poznana širom naselbine, osobito se med Slovenci Newburga radi farmarskih prostorov, kjer so se vršile veselice in pikniki družtev in izletnikov.

13 let so posedovali prostore v Randallu, nekaj let v Brecksville in zadnje čase na St. Clair Ave. Pri Goriških je bila prava domača in pristna postrežba. Goriškove matere bo sedaj manjkalo.

Rajna mati je doma iz Primskovega pri Litiji, Dolenjsko, v Ameriki je bivala 28 let. Tukaj zapušča žalostnega soproga, brata Ignacij Praznik, sina Franka, hčera Josephino Podboj, sina Antonija in drugo hčer Frances Skebe. Zapušča še mnogo sorodnikov v naselbini in v Lorainu. Bila je članica Oltarskega društva fare sv. Kristine. Pogreb se vrši v četrtek pod vodstvom A. Grdina in Sinov. Članice Oltarskega dr. se prosi, da pridejo ob večerih molit h krsti ranjke.

Za pogorelec

Mr. Chas. Vrtovnik je daroval za Jeričevo družino v Newburgu, kateri je nedavno pogorela hiša, vsoto \$1.00. Hvala!

Hoover je srečno potegnil mirovno pogodbo na suho

Amerika bo prepovedala uvoz raznih izdelkov iz Rusije

Washington, 27. julija. Senator David A. Reed iz Pennsylvanije je poslal danes pismo na zakladniškega tajnika Mellona, da se ustavi takoj ves uvoz raznih produktov iz Sovjetske Rusije, namreč onih produktov, ki jih izdelujejo kaznenci. V novi tarifni postavi Zed. držav je namreč določba, da se v Zed. države ne sme uvažati nobenih predmetov, ki jih izdelujejo kaznenci, politični ali drugi. V tem je pa zakladniški tajnik pripravil vse potrebno, da se takoj ustavi vse dovoz premoga, lesa in kovinske rude iz Rusije, ker tega v Rusiji ne producirajo delavci, ampak kaznenci, katerih delo je skoro zastoj. Ameriška vlada pa je v tem že ustavila uvoz lesnega materiala, ki se rabi za izdelovanje papirja, ker se je dognalo, da so pri tem zaposleni izključno kaznenci. Na ta najnovejši korak ameriške vlade bo Rusija najbrže odgovorila s tem, da bo preklicala nakup raznega materiala, strojev in jekla v Zed. državah, kar znaša letno mnogo milijonov dolarjev. Rusija je bila zadnje čase ena najboljših odjemalcev za ameriške izdelke, in če bodo Zed. države zaprle uvoz raznih predmetov iz Rusije, bo tudi Rusija poiskala druge trg, kjer bo kupovala svoje potrebščine.

Poroka mladega para

V soboto 2. avgusta se vrši v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu poroka Mr. Fred J. Owen-a v gđ. Rose Hribar, hčerko Math in Uršula Hribar, 16024 Holmes Ave. Tovariši in tovarišice bodo: Mary Klun, Anna Zadnik, Math Hribar, Albert Owen, Mary Stefanic in Anthony Kuhel. Mnogo sreče želimo mlademu paru!

Anglija ne misli še upeljati prohibicije, pravi pastor

Včeraj je imel v Clevelandu govor pastor Raynold B. Boden iz Anglije, ki se je med drugim dotaknil tudi prohibicijskega vprašanja. Izjavil je, da on osebno ne bo podal svojega mnenja o ameriški prohibiciji (najbrže ve, da je vse skupaj polomija), pač pa da je prepričan, da nobena sedanja politična stranka v Angliji ne misli, da bi se upeljala prohibicija v Angliji. Angleški narod v splošnem misli o prohibiciji kot o jako dobri stvari, o kateri pa Anglija nima časa premišljevat, ker ima na vratu veliko bolj pereča vprašanja, namreč: nemire v Indiji, nemire v Egiptu in velika brezposelnost doma. Pastor se je dotaknil indijskega vprašanja in je rekel, da Anglija misli, da Indija še ni zrela za samostojnost. In tudi če se Anglija umakne iz Indije, bo vdrla v ozemlje takoj sovjetska Rusija. Glede brezposelnosti v Angliji je pastor izjavil, da se ni še prav nič izboljšalo. Industrijska kriza v drugih deželah upliva na izvoz angleških izdelkov, vsled česar je sedaj veliko delavcev brez dela.

Mrs. Ferguson zmagovalka

Dallas, Texas. Mrs. "mama" Ferguson, ki je bila governor države Texas leta 1924, je ponovna kandidatinja za ta urad in kot poročila kažejo, je dobila največ glasov izmed vseh kandidatov v primarnih volitvah. Mrs. Ferguson kandidira na demokratskem tiketu.

Brata išče

Erjavce Franciška iz Idrije bi rada zvedela za naslov svojega brata, Stefana Erjavce, ki se že ni oglasil od leta 1928. Njen naslov je: Erjavce Franciška, poroč. Koler, Idria, Vialle Universe 497, Italia.

Ameriški poslaniki smejo kupovati opojno pijačo s svojim denarjem

Washington, 27. julija. Državni oddelek Zed. držav je izdal odredbo, po kateri ameriški poslaniki, diplomatje in konzuli v drugih državah ne smejo kupovati opojnih pijač z denarjem, ki jim je dan na razpolago iz vladne blagajne za vzdrževanje tega urada. Do sedaj so smeli poslaniki in konzuli v deželah, kjer ni prohibicije kupovati in rabiti opojno pijačo, dasiravno so ameriški suhači neprestano nadlegovali vlado, naj jim to prepove, ker Zed. države prepovedujejo svojim državljanom uživanje opojnih pijač. Vlada pa ni ničesar storila v tem oziru in tudi posled ne misli, ako poslani in konzuli kupujejo pijačo iz svojega lastnega žepa. Nikakor pa ne smejo za pijačo rabiti denarja, ki ga jim da na razpolago vlada Zed. držav za "zdrževanje poslaniških in konzularnih uradov."

V staro domovino

V ponedeljek so odpotovali v staro domovino sledeči rojaki: Helen Cubakova, Sofija Relich, Izidor Sambolec, Mate Ključarič, Regina Eppich, Peter Kobe, Mike Kasper, Lizi Kame, George Mahovlić, Nick Radman in Geo. Pavlovich. Potnike je spremljal New Yorka Mr. M. Mihaljevič, kjer so ti potniki kupili vozne listke. V sredo se bodo ti potniki vkrcali na parnik Aquitania in odpluli pod vodstvom Rev. V. J. Vukonića proti stari domovini. Pred odhodom pozdravljajo vse prijatelje in znance v Clevelandu in jim kličejo na skorajšnjo svidenje.

Popravek

Včeraj smo poročali, da je umrl 16 let stari Ignatius Slak. Pravilno bi se moralo glasiti Ignatious Flak, sin družine Anton in Anna Flak.

Tekma za prvenstvo je vzrok krvavim butlerskim pobojem

Clevelandska policija je mnenja, da sta dve gangi, ki sta se zarotili, da iztrebita s površja zemlje vse Porrello brate. Ena ganga je iz razvpitega Mayfield Rd. okraja, ki hoče dobiti v svojo oblast vso prodajo rujavega sladkorja, iz katerega se kuha žganje. Druga ganga je pa iz južnega dela mesta Clevelanda, ki operira številne kotlove in ki hoče dobiti ves monopol za prodajo žganja v svoje roke. Odkar so v Kanadi strožje postavili za izvoz žganja v Zed. državo, je lepše pričela cvesti industrija kuhanja žganja, kateri so načelovali po smrti Lonardov bratov, bratje Porrello. To pa ni bilo po volji raznim gangam, zato so sklenili, da pomore vse Porrelle. V dobrih treh tednih sta bila umorjena Joe in Jim Porrello in njun telesni stražnik Tilocco. Eni gangi načeljuje Milano Valentino, katerega sedaj išče clevelandska policija, ker sumi, da ve precej podrobnosti o tem zadnjem umoru. Milano, ki ima za seboj močno gango, je hotela stopiti s Porrelli v dogovor, da se razdeli delovanje in prodaja opojne pijače in sladkorja. Toda Porrelli niso hoteli ničesar slišati o kakih dogovorih, zato govori sedaj puška in stiletto. Oba Porrella imata še pet bratov živih. Eden od teh je sedaj zaprt v državnih zaporih, eden, najstarejši, pa je znan, da se ne meša v boje gangažev. Ostanje torej še trije, ki bodo sedaj odločevali, kako se bo vršilo maščevanje obeh svojih bratov. Po tradiciji sicilijanskega naroda mora biti zob za zob, nož za nož. Policija išče lastnika avtomobila, iz katerega so bili izstreljeni strela na Jima Porrella. Avtomobil je bil kupljen 23. januarja letos in je do sedaj prevozil samo 250 milj, torej je moral biti kupljen samo za namen, kateremu je končno tudi služil — za prevoz morilcev. Kupec avtomobila je izjavil, ko je avtomobil kupil, da ne zna brati ne pisati, in se je podpisal na listino samo s križem. Policija je dobila na avtomobilu več precej jasnih odtisov prstov, katere bodo skušali rabiti pri sleditvi zločincev.

Če ima tat smolo

Poznani trgovec v naselbini, Mr. Zavasky, 6011 St. Clair Ave., je imel pred nekaj meseci smolo, da je vzel pri nekem nakupu ponarejen deset dolarški bankovec v račun. Zavasky se je tedaj malo pridružil in pobentil, potem je pa bankovec pritril na prodajalno mizo za svaričen vzgled drugim. No, v soboto pa je prišel v trgovino neki odjemalec, in ko je Zavasky se obrnil proč, je "odjemalec" hitro pograbil ponarejeni bankovec, misleč, da je pravi, in bežal z njim. Zavasky se je smejal, da je vse pokalo v njem, in povedal nam je, da rad da pravi dolar tatu, ako prinese ponarejeni bankovec nazaj.

Kdo hoče hišo?

Kdor hoče kupiti eno ali več cerkvenih hiš na Glass Ave., naj se zglaši do sobote v župnem uradu sv. Vida in sicer vsako jutro do 9. ure. Ako ne bodo hiše prodane do sobote, se bo vršila javna dražba istih v soboto ob 2. popoldne na licu mesta, Glass Ave. in 61. cesti.

Usoda obeh zamenjanih otrok je šele napol rešena

Chicago, Ill. 28. julija. Kakor znano, sta bila rojena 30. junija letos v Englewood bolnici v Chicagu dva otroka in sicer staršem Watkins in Bamberger. Ko sta prišli obe materi domov, sta videli, da imata otroka zamenjana listka na vratu in sicer je imel Watkinsov otrok napis Bamberger, Bambergerjev pa je imel ime Watkins. Seve, starši so takoj obvestili bolnico in izjavili, da sta otroka zamenjana. Vodstvo bolnice pa pravi, da otroka nista zamenjana, pač pa samo listka z imeni. Ta slučaj je zbudil po vsej deželi veliko zanimanja, poklicani so bili na pomoč izvedenci, ki naj razsodijo čigav je kateri otrok. In tudi izvedenci niso mogli biti edini: nekateri so rekli, da imajo omenjeni starši svoja prava otroka, drugi so pa izjavili, da sta otroka zamenjana. Družina Bamberger se je sedaj udala in pravi, da je otrok res njih in da ne marajo nobenega drugega. Watkinsovi pa še vedno trdijo, da otrok, ki ga imajo ni njihov, pač pa Bambergerjev. V soboto sta imeli obe družini skupaj večerjo, da se pogovore o nadaljnjem. Drugi dan je pa Bambergerjeva družina ponesla svojega otroka h krstu in ga krstili na ime George Edward Bamberger. Izjavili so, da je za nje ta slučaj končan in da ne bodo več pustili svojega otroka raznim izvedencem v roke, da bi ga preskuševali, če je res njihov, ali ne. Družina Watkins je hotela preprečiti Bambergerjevemu, da bi krstil otroka, toda prišli so prepozno, ko so se pripeljali v cerkev, je bil otrok že krščen. Zdravstveni urad, ki ima statistiko rojstev v arhivu, je vzel imena obeh otrok iz arhiva za toliko časa, da se obe družini podpiseta, da imata pravega otroka. Družina Watkins pravi, da ne bo prej mirovala, da sodnija izreče čigav je kateri otrok.

Nov trik banditov

Joseph Jurnek, 3200 W. 132. St. je sporočil policiji, da je bil napaden od roparjev, ko se je peljal v svojem avtomobilu. Roparji so privozili mimo njegovega avtomobila in ga prisilili, da je ustavil. Vzeli so mu \$1, vse kar je mel pri sebi. Ko so se roparji odpejali, je hotel Jurnek zapisati njihovo licenčno številko, toda licenčna tablica se je v tistem hipu obrnila narobe in zakrila številke.

Obisk rojaka

V našem uradu se je oglasil včeraj rojak Charles Rot, ki je prišel s svojo ženo na obisk iz Sheffield, Pa. Ustavil se je pri svojem prijatelju John Pirnatu, 1234 E. 61st St. Mr. Rot vodi veliko gozdarsko kempo v pennsylvanski gozdovih, kjer je zaposlenih veliko naših rojakov.

Pozdravi iz West Va.

Mr. in Mrs. Anton Penko iz Conneaut, O. pošiljata lepe pozdrave vsem bratom in sestram v Collinwoodu ter vsem prijateljem in znancem v Conneaut, O. Nahajata se na obisku pri sestri Mrs. Penko v Shinnston, West Va.

Poškodbe pri skoku v vodo

V nedeljo je skočil v Fairport Reed Meady z 68 čevljev visokega svetilnika v vodo, in dobil pri tem take poškodbe, da so ga morali odpeljati v bolnico.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 176. Tue. July 29th, 1930.

Konvencija K. S. K. J.

Avgusta meseca se otvori v Waukegan, Illinois, XVII. redna konvencija Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote. Delegati in delegatnje so že zbrani pri skoro vseh društvih, da potujejo v Waukegan k zborovanju, ki se otvori 18. avgusta.

Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota je najstarejša slovenska podpornica organizacija ameriških Slovencev, prva med njimi ustanovljena, ko so pred 36. leti za narodni blagor vneti možje položili temelj tej Jednoti.

Jednota je tekom zadnjih šest ali sedem let sijajno napredovala. Tisoče in tisoče novih članov je pristopilo. Zlasti lepo so napredovala ženska društva, in ženske članice so lahko ponosne, ker je ravno žensko društvo največje pri Jednoti, in sicer dr. Marije Magdalene v Clevelandu. Kot razumemo bo skoro 80 delegatij zastopalo ženske članice na konvenciji. Pač častno število.

Tudi Mladinski oddelek se je pri K. S. K. Jednoti lepo razvil, in je upanje bodočnosti. Iminen napredek je Jednota pokazala tudi v Kanadi, kjer se je ustanovilo vse polno društev, in je pristopilo par tisoč članov. Po Kanadi je seveda tisoče naših rojakov, ki so se naselili tam, ker jim je bila pot v Zedinjene države zaprta.

Letošnja konvencija ima pred seboj vse polno problemov, kot je razvidno iz dopisov, katere že par mesecev priobčuje uradno glasilo Jednote. Iz vseh krajev širne Ameriške prihajajo dopisi, navseti, spremembe k pravilom.

Ako bi članstvo ne pisalo toliko dopisov, bi bilo to znamenje, da se ne zanima za poslovanje pri Jednoti, ker je pa toliko odziva, je to lep dokaz, kako živo se članstvo zanima za napredek pri Jednoti.

Med predmeti, ki vzbujajo največjo pozornost, je gotovo zahteva nekaterih, ki želijo imeti spremenjeno ime Jednote, namreč, da se beseda "Kranjska" nadomesti z bolj primernim imenom, naprimer "Slovenka." Ni namen tega članka dajati nasvete komurkoli glede spremembe imena, ker to ni naša zadeva, pač pa zadeva konvencije. Omenili smo le, da vlada glede imena jako dosti zanimanja, in je videti zaenkrat, da so na obeh straneh skoro enako močni.

Druga zelo važna zadeva, s katero se bo konvencija pečala je gotovo zahteva po centralizaciji bolniške podpore. Društva K. S. K. Jednote niso danes prisiljena, da bi plačevala asessment za bolniško podporo v centralno blagajno, pač pa to lahko vsako društvo za sebe ukrene. Pri vseh drugih slovenskih organizacijah je že upeljana centralizirana bolniška podpora razven pri K. S. K. Jednoti. Ponekod se je izkazala uspešno, zopet drugje pa ne.

Veliko zanimanje je tudi za takozvani sportni klub, ki je namenjen mladinskemu društvu. Mladini se mora pri naših organizacijah nekaj nuditi, kar mladino privabi, ker sicer se je ne dobi. In brez mladine ni bodočnosti za organizacijo.

Mnogo društev je tudi mnenja, da bi se zmanjšalo število delegatov, od katerih so posamezna društva upravičena. Letošnja konvencija bo namreč jako številna glede delegatov. Vse to pa velja obilico denarja, in danes med članstvom ni ravno preveč denarja radi slabih časov. Pričakuje se, da bo konvencija število delegatov zmanjšala.

Še mnogo drugih več ali manj važnih problemov ima XVII. konvencija Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote. Da se bo kaj dobrega ukrenilo, priča zanimanje društev in splošnega članstva po Ameriki. V našem imenu želimo delegacijo najbolj srečen uspeh pri poslovanju.

DOPISI

V petek, 25. julija, ob 8. zvečer, nekje v Illinois državi. V Columbus, O. sva dospela ob 9:30 zjutraj, kjer sem se oglasil pri avtoritetah za podpise. To da na mojo veliki žalost in jezno ni bilo mojih "dobrih" prijateljev: Cooperja, Browna in ne Mr. Betmana doma, torej sem moral nadaljevati vožnjo brez avtografskih podpisov.

S prijateljem sva nadaljevala vožnjo skozi Springfield, O., Richmond, Ind., Indianapolis in Terre Haute, Ind., in prišla v Illinois. Do 7:30 zvečer sva prevozila nekako 450 milj vožnje.

Iz krajev, kjer sva se vozila od sedaj, ne morem nič posebnega poročati, ker so približno taki kot je Ohio in pa ker potujejo kolikor mogoče hitro, da prideva v Los Angeles, kjer se pravi "špas" šele prične.

Hišna gospodinja, kjer sva ostala čez noč, nama je skuhala čaja in ko sem jo vprašal, kake vrste čaj je to, je rekla, da je "Gun powder." To je dober čak v vrste čaj.

Več prihodnjic. Pozdrav, Joseph Križman.

PROTESTNI SHOD ZA OPROSTITEV DELAVCEV

Kot je že znano delavcem Zed. držav, sedita dva, po nedolžnem zaprtja delavca v californijskih zaporih, Tom Mooney in Warren Billings. Zakrivila nista ničesar drugega, kot da sta organizirala

lavce, da pridejo na protestni shod, ki se vrši v četrtek 3. julija ob 8. uri zvečer v Public Auditoriju, konvenčna dvorana.

Socialistična stranka v Clevelandu je podvzela korake, da se priredi ta protestni shod v namenu, da se osvobodi iz ječe oba gori omenjena delavca. Nekaj časa se je že mislilo, da bosta oproščena, kot pa izgleda sedaj ne bosta, dokler ju delavstvo samo ne reši in sicer edino le v močni in združeni organizaciji.

Zato se vabi vse delavstvo mesta Clevelanda, da pride na ta

važni protestni shod, kjer bo oddalo svoj glas za svobodo teh dveh žrtcev iz buržoazijskih zaporov. Na shodu bo več dobrih govornikov. Ne zamudite tega shoda, ker se to tiče tudi nas vseh, ki garamo neorganizirano za gospodarje, ki nas tlačijo vsak dan bolj in bolj, dokler nas spravijo v grob ali v zapore. Zato se moramo sami delavci brigati za svoje interese, če hočemo, da se osvobodimo suženjstva.

Za odbor:
Karl Trinastič.

NEKAJ PODATKOV O ZADNJI SVETOVNI VOJNI

(Nadaljevanje)

20. februarja. — Zavezniško brodovje bombardira turške utrdbe v Dardanelah. Ameriški parnik Evelyn potopljen od mine.

24. februarja. — Ameriški parnik Carib potopljen od mine.

13. marca. — Zavezniško brodovje zopet napade Dardanele.

22. marca. — Avstrijska trdnjava Premisl se poda Rusom po šestmesečnem obleganju.

25. marca. — Bitka med Avstriji in Rusi v Karpatih.

8. aprila. — Italija zahteva od zaveznikov nekaj avstrijskega ozemlja kot plačilo, ker je ostala nevtralna. Rusi prodoro avstrijske vrste v Karpatih pri Smolniku.

22. aprila. — Prične se druga bitka pri Ypresu.

26. aprila. — Zavezniške čete se izkrcajo v Dardanelah.

27. aprila. — Angleži potisnejo Nemce nazaj pri Ypresu. Nemci prvič vporabljajo strupene pline.

1. maja. — Torpedo zadene ameriški parnik Gulfight in ga potopi.

7. maja. — 100 Amerikancev najde smrt v valovih, ko nemška podmornica potopi angleški parnik Lusitania ob Irskem obrežju.

12. maja. — Turki potope angleško bojno ladjo Goliath v Dardanelah.

13. maja. — Predsednik Wilson zahteva od Nemčije odškodnino za življenja Amerikancev, ki so se potopili z Lusitanijo. Nadalje zahteva Wilson da podmornice takoj prenehajo z napadi na trgovske ladje.

21. maja. — Boji v vzhodni Galiciji. Nemci prodirajo skozi rusko središče, toda se umaknejo nekoliko na obeh krilih.

23. maja. — Italija napove vojno Avstriji.

25. maja. — Italija zablokira Avstrijo.

30. maja. — Nemčija odgovori glede napada na Lusitanijo; pravi, da je ladja vozila orožje in Kanadsko vojaštvo.

1. junija. — Avstrijsko in nemško vojaštvo zavzame zopet Premisl.

3. junija. — Angleško vojaštvo prične z operacijami v Mezopotamiji.

9. junija. — Predsednik Wilson pošlje Nemčiji ponovno vprašanje glede odškodnine Lusitanije.

13. junija. — Bitka ob Dnjestr. Rusi vržejo nazaj nemško in avstrijsko armado.

14. junija. — Nemčiji zlomi rusko moč na 43 milj dolgi bojni črti. To je bil prvi večji poraz za rusko armado.

15. junija. — Bitka pri Hoo. Angleške čete zavzamejo prve nemške okope.

22. junija. — Rusi zapuste Lvov, glavno mesto Galicije.

29. junija. — Rusi doživijo noven poraz v Galiciji.

2. julija. — Pomorska bitka v Baltičkem morju. Rusko brodovje premaga nemško flotilo.

4. julija. — Skupna armada Avstrijcev in Nemcev zlomi rusko bojno črto pri Krasniku.

21. julija. — Avstrijsko-nemške čete obkoljujejo Varšavo. Zed. države pošljejo zadnjo noto Nemčiji.

5. avgusta. — Avstrijsko-nemške čete zavzamejo Varšavo.

2. avgusta. — Italija napove vojno Turčiji.

26. avgusta. — Nemci zavzamejo Brest-Litovsk, močno rusko postojanko.

1. septembra. — Nemčija obljubi, da ne bo potapljala več ladij brez svarila.

2. septembra. — Avstriji zavzamejo Grodno na Poljskem.

4. septembra. — Morala ruske armada postaja brezupna.

5. septembra. — Car Nikolaj II. postane vrhovni poveljnik ruske armade; odstavljen je veliki knez Nikolaj.

25. septembra. — Zavezniki pričnejo z veliko ofenzivo na vzhodni fronti.

28. septembra. — Angleška armada dobi bitko pri Kut-el-Amara v Aziji.

5. oktobra. — Zavezniške čete se izkrcajo pri Saloniki v Grčiji.

9. oktobra. — Nemci zavzamejo Belgrad.

12. oktobra. — Nemci ustrelje bolniško strežnico Edith Cavell (Angležinja) v Bruslju, ker je vohunila za Anglijo.

14. oktobra. — Bolgarija napove vojno Srbiji.

15. oktobra. — Anglija napove vojno Bolgariji.

16. oktobra. — Francija napove vojno Bolgariji.

19. oktobra. — Rusija in Italija napovejo vojno Bolgariji.

28. oktobra. — Aristide Briand imenovan ministerskim predsednikom Francije.

1. decembra. — Turčija premaga angleške čete pri Bagdadu.

4. decembra. — Henry Ford se odpelje v Evropo s posebno mirovno komisijsko.

20. decembra. — Anglija odpokliče avstralsko armado iz Galipolisa.

(Pride še)

SKRIVNOSTNI MADJAR VAMPIR

V neki mali vasi nekoč ogrske, sedaj romunske provincije Sedmograške, se je te dni pojavila govorica, da je neki kleparski mojster, ki je tam izvršil samomor, bil Bela Kiss, ki je pod napadnim imenom živel v vasi ob pobočju Karpatov. Take govorice se pojavljajo skoro vsako leto. Kjer so dvomi, tam začenja svoje delo domišljija. O Beli Kissu, ogrskem vampirju, plavobradcu iz Činkote, so trdili, da je padel v vojni. Ljudje pa vedo, kako pogosto se je dogodilo, da so v vojni za padle proglašeni zopet vstali od mrtvih, in zato so na Ogrskem prepričani, da živi Bela Kiss kjepit pod napadnim imenom.

Bilo je 16. maja 1916. V mali vasi Činkota blizu Budimpešte je pripovedovala neka stara postrežnica čudno zgodbo. Prihajala je vsaki petek h kleparskemu mojstru Beli Kissu, da mu je pospravila delavnico in stanovanje, izvezmi ene sobe, ki je bila vedno zaklenjena. Radovedna je nekoč pokukala skozi zaprta okna na vratih v sobo. Pri tem ji je zalotil Bela Kiss. Ves divji jo je trdo prijel in ji prepovedal še kdaj prestopiti prag njegovega stanovanja. Zaklenjena soba je bila čisto prazna, je pripovedovala stara ženica, samo ob eni steni je videla sedem pločevinastih posod. Bela Kiss ji je dejal, da je v posodah petro-

lej. Ko je ta zgodba prišla obla-tem na ušesa, je Bela Kiss že odšel v vojno. Nahajal se je na srbski fronti. Stanovanje so odprli, da bi zaplenili baje tam shranjeni petroleji. V sedmih posodah pa niso našli petroleja, ampak sedem ženskih trupel. Sedem deklet, ki so vse imele na vratu znake davljenja. Posode so bile hermetično zaprte in so bila trupla še dobro ohranjena in so jih lahko agnoscirali. Našli so na tucete plačanih računov od inseratov, ki so bili objavljani v raznih madjarskih podeželskih listih: ženitne ponudbe in prerokovanje bodočnosti. Bilo je jasno, da je Bela Kiss s pomočjo takih inseratov izvajal dekleta, ki bi se rade mošile in take, ki bi rade videle v bodočnost, v svoje stanovanje, kjer jih je zadrževal in oropal dragocenosti in denar. Iskali so naprej in našli na dvorišču zakopanih še deset trupel in v nekem bližnjem gozdu zopet deset. Skupaj 27 ženskih trupel. Večinoma so bila dekleta z dežele. Iskanje zverinskega morilca ni trajalo dolgo. Poveljnik čete, pri kateri je služil morilec, je sporočil, da je infanterist Bela Kiss v neki vojni bolnišnici v Srbiji umrl za legarjem. Policija se pa s tem ni zadovoljila; poslala je kriminalnega uradnika na južno fronto, da bi odkril morebitno zamenjavo. "Bil je ljubeč, pohleven dečko s svetlimi skrajžljanimi lasmi in plavimi očmi," je pripovedovala bolniška strežnica, ki je stregla Beli Kissu v njegovih poslednjih urah. Ampak vendar vampir iz Činkote je bil takrat že 35 let star, temnih las in ni izgledal kakor pohleven mladenič. Očividno je vzel hudo bolnemu tovarišu identiteto izkaznico in umirajočemu obesil svojo. Preiskovali so dalje, toda zaman. Skoro poldrugo desetletje je že preteklo od tega. Akt Bela Kiss leži zaprašen v predalih budimpeštanske policije, ljudska domišljija pa ne miruje. V ogrskih vaseh, od koder je Bela Kiss izhajal svoje žrtve, se od časa do časa pojavljajo govorice o dozdnevem Beli Kissu, toda doslej manjka vsaka sled.

HOKUSPOKUS PRED JETNIKI

V neki angleški kaznilnici je neki slavnili iluzionist priredil predstavo, čije točke so vsebovale same "čudežne stvari." Bilo je to prvič, pa je bilo tudi zadnjič. Zakaj konec ni bil nič kaj prijeten. Večino kaznjencev so seveda zadivile spretnosti zvižace "čarovnika." Gibenost in hitrih, s katero je povzročil, da so posamezni predmeti brez sledu izginili, je skoro vse gledalce kar prevzela. Ni pa zadivila pristotnih vilmolev. V teku predstave je pokazal tudi trik, kateremu so se morali tudi lopovi smejati, kajti tega pa tudi oni niso znali. Pokazal jim je namreč umetnost, da je pričaral denar od koderkoli. Lopovi so poznali le trik, da povzroči, da denar izgine. Denarja pričarati pa ni nihče znal. Ta zvižac je bila v nasprotju z njihovim poklicem.

Čarovniku se je posrečilo, da je pričaral poljubne množice denarja in sicer od tam, kjer ni nihče pričakoval. Pričaral ga je iz centrane kurjave, iz vodovodne pipe in takorekč neposredno iz sten. Da celo iz čepic gledalcev in iz žepov njihovih oblek. Nezaslišano pa je bilo, da ga je pričaral celo iz kaznjencev, o katerih bi pameten človek mislil, da splot nimajo nič denarja pri sebi. Čarovnik je igrave potegnil iz njihove obleke večje vsote denarja. Nekemu kaznjencu je potegnil denar kar iz nosu, kar je bilo na vse zadnje res smešno.

Tej zvižaci so tako ploskali, da se je morala ponoviti. Ko pa se je čarovnik pripravil, da drugič vprizori to zanimivo točko, se je prestrašil in kar na lepem prekinil predstavo. Pričarani denar je brez sledu izginil.

Nekdo mu ga je moral ukrasti. Kaznjence, ki so stali v bližini čarovnika, so prišli in preiskali. In so res našli denar, in sicer v čevljih onega moža, ki mu ga je čarovnik pričaral iz nosu. Kaj pa je bilo drugega pričakovati od starega mednarodnega tatu! Kaznovali so ga milo; dobil je le tri dni posta ob kruhu in vodi. Čarovnik pa je šel ves pobit iz kaznilnice in se zaklel, da za noben denar ne nastopi več pred kaznjenci, ki jim manjka potrebna resnost za njegove "čarovnije."

ZAKLAD V RIBI

Dva ribiča z otočja Galapagos, ki leži ob ravniku na zapadni strani Amerike, sta lovila ribe in ujela tudi prav posebno velikega pilara, to je ribo, ki ima eno čeljust podaljšano v nekakšno žago. Ko sta ga razrezala, sta našla v njegovem želodcu lepo škaflo s še lepšo vsebino: tri biserni ogrlice so jima zablistele nasproti, dve žepni uri, okrašeni z diamanti in rubini, zlate verižice in zapetnice in smaragdni uhani! Mislijo, da je zaklad bil last bogate žene, ki se je morda ob brodomu potopila, za gotovo pa bo uganko težko kdo rešil.

RADIO PROGRAMI

Za sredo, 30. julija
WTAM

A. M.
6:30: Sign on Station WTAM.
7:15: WTAM String Trio.
7:30: Cheerio (NBC).
8:00: Morning Melodies (NBC).
9:00: National Home Hour (NBC).
9:30: Patty Jean's Chat.
10:00: Blue Streets (NBC).
10:30: Don Douglas, pianist.
10:45: Charles W. Reed, baritone.
11:00: WTAM Little Symphony.
11:30: Morning Madrigal.
P. M.
12:15: Pat Haley.
12:40: Chester Zohn and Theodore Rautenberg.
1:00: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.
1:30: Noonday Melodies.
2:00: Cleveland Haydn String Quartette.
2:30: Evening Stars (NBC).
2:45: Moxie Hostess Program.
3:00: Baseball Game—Cleveland vs. Detroit.
5:00: Joe and Russ.
5:15: Meditation.
5:30: Morning Processional Hour.
6:15: Collegiate Trio.
6:25: Baseball Scores.
6:30: Spang Baker—Charles Hamp.
6:50: Bulova Time.
7:00: Hotel Cleveland Orchestra.
7:30: Mobiloil Concert (NBC).
8:00: Widlar Welcomer.
8:30: Midsummer Revels.
8:50: Coca Cola Program (NBC).
10:00: Cantfield Petey and Luella Belle.
10:15: Uncle Abe and David.
10:30: Bulova Time—Announcements.
10:35: Pat and Alice.
10:45: WTAM Players.
11:00: Austin Wylie's Chippewa Lake Park Orchestra.
11:30: Midnight Melodies.
12:15: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.
1:00: Sign off Station WTAM.

WHK

A. M.
6:30: Radio Revellie.
7:30: Morning Devotions.
8:00: Something for Everyone (CBS).
8:30: Burlesque Broadcasters.
8:45: What's Happening.
9:00: Radio Homemaker—Ira Bailey Allen (CBS).
9:30: Julia Hayes.
10:00: Radio Homemaker—Ira Bailey Allen (CBS).
10:22: The Boy and Girl Friend.
10:45: Radio Homemaker—Ira Bailey Allen (CBS).
11:00: Ethel and Harry.
P. M.
12:15: Manhattan Tower's Orchestra (CBS).
1:30: Columbia Little Symphony and So. (CBS).
2:00: Radio Talk—Dr. Winfrey.
2:30: Housekeepers Chat.
2:45: Cleveland Theatrical.
3:00: Tea Time Topics.
3:15: Musical Album (CBS).
3:45: Meditation.
4:15: Uncle Gordon.
4:40: World Book Man.
4:45: Messenger Boys.
5:00: The Couple Next Door (CBS).
5:15: Schedule for the Evening.
5:30: Sammy Watkins Willowick Country Club Orchestra.
6:00: Raytheon Sport Flashes.
6:45: Willowick Country Club Orchestra.
7:14: Quality Time.
7:15: Mr. Quality (Ted De Turk).
7:30: The Pathway Travelers (CBS).
8:00: Raytheon's Radiogay.
8:01: Pocahontas Blue Flash Indians.
8:30: La Palma Smoker (CBS).
8:45: Rabun's Cherry Pickers.
9:00: Germ Brothers Radiogay (CBS).
10:00: Glenn Guild Watch Time.
10:01: Bert Lown's Orchestra (CBS).
10:15: Shambler Hour (Orchestra—Soloist).
11:00: Rubberneck Man.
11:01: Paul Teemeyer's Orchestra (CBS).
11:30: Neotune (CBS).
12:00: Wille's Lake Shore Garden Orchestra.

WJAY

A. M.
6:30: Morning Melodies.
7:30: Elaine and Sid.
8:00: Warlitzer Program.
8:30: Dance Music.
9:00: Elgin Time, Heeza Knutt.
9:45: Elgin Time, Heeza Knutt.
10:00: Student Prince Weather Forecast, Ruth and Blair.
11:00: Hawaiian Echoes.
11:30: Maxine and Alyce.
11:45: Elgin Time, Student Prince Weather Forecast.
P. M.
12:01: John Belton.
12:30: Troy Singer's Orchestra.
1:30: Freddy Stone.
2:00: Concert Program.
2:40: Ruth Richer.
3:00: Brady Lake.
4:00: Elgin and Jean.
4:00: Elgin Time, Student Prince Weather Forecast.
6:15: Studio.
6:30: Dick Rennie and Jimmy.
7:00: Merchants and Consumers.
7:30: Helenden Hotel Orchestra.
7:55: Elgin Time, Sign Off.

Če verjamete, al' pa ne...

Kakor gre v teh časih vsak rad na oddih farme, če le more, tako se je podala tudi družina Post. Ključ od hiše je dobil naš Jože Pograjc, ki je bil postavljen za angelčka varha nad premičnino in neprimičnino Postovega posestva. Jože je že toliko odrasel, da se mu lahko poveri tako važna naloga, posebno zato, ker se sedaj bolj drži hiše in garaže, kar je kupil avtomobil. Vsak večer ga briše in umiva, da bo kmalu zdrgnil vso barvo z avtomobila. Fant se hoče postavljati! S ključem od hiše je dobil tudi zapoved in so mu zažugali, da naj pazi na oba kanarčka, ki so last Mrs. Postove. Naročili so mu, naj jima da jesti, pa ne žgancev in zelja, ampak samo proso, premeni naj jima vodo vsak dan, in vsak drug dan naj jih lepo skoplje, da jima ne bo vroče. Kar se tiče jestvine, ni Vzel Pograjc nič v zadregi. Vzel cel škrnicel proso, pa ga je postavil kanarčkoma v tičnico za lepimi in jako prikupljivimi besedami: "Tukaj imata, pa jeta! Če mislita, da vama bom vsako srno posebej v kljun nosil, še ne poznata Jožeta Pograjca!" Torej z jedjo sta bila kanarčka preskrbljena. Vode jima je dal pa kar cel kvort, da bo delj časa mir. Ampak kako naj zadosti naročilu Mrs. Post, da mora kanarčka najmanj vsak drug dan okopat. To je lažje obljubiti, kot pa napraviti. Jože ni še v vsem svojem življenju omival kake živali. Omiti zna avtomobil, ampak kanarčka omiti—to je pa druga moka. Jože si je belil glavo, ali naj da kanarčku pršno kopel, ali ju naj dene v banjo. Tudi ni vedel, ali naj ju namaže najprej z jajčnico in potem zdrgne s krtačo, ali naj rabi kar čisto vodo. Tudi ni vedel, ali naj rabi za kopel mrzlo ali gorko vodo. Kar se Jože spomni, da omiva svoj avtomobil z gumasto cevjo (šlaunhom), in si misli brijtna glava, da bi bilo to tudi priročno za kanarčke: jih saj ne bo treba držati v roki pri kopanju in ne bo nevarnosti, da bi katerega zmastil, ker Jožetova roka ni vajena kanarčkov, pač pa raznih velikih in težkih modelov v slovenski livarni.

Pa gre in napelje gumasto cev skozi okno iz dvorišča v kuhinjo. Postavi tičnico na desko pri lijaku in odpre vodo. Seveda, voda je planila z vso silo iz cevi in se zapirala v oba kanarčka, ki v prvem hipu nista vedela ali je udaril tornado v hišo ali kaj. Potem sta pa začela prhutati po tičnici in se skušala rešiti nezaželjene pršne kopeli. Voda je bila tako huda, da je odnesla tičnico prav na kraj deske in bi bila padla na tla, da je ni Jože vjel z roko. Pri tem je bil pa prisiljen, da je spustil z roke gumasto cev z vodo, ki se je zato obrnila in vsa ploha se je zapirala Jožetu za srajco. Jože je držal z eno roko tičnico, z drugo je pa lovil vodno cev. Cevi ni mogel naglo zgrabiti, pa jo je pustil, da dela svoje orgije po njem kakor ve in zna in je samo gledal, da je spravil tičnico in oba kanarčka na varno. Potem je šele letel ven na dvorišče in hitro zaprl vodo. Bil je žalosten pogled na zmocenega Jožeta, ki je bil premočen do kože. Sirokih korakov je šel v kuhinjo, kjer je ugledal na tleh celo povodenj. Ni kazalo drugega, da je vzel cunj in začel brisati tla. Vzelo ga je precej časa, da je vse lepo počistil in posušil tla. Potem se je pa preoblekel, zatem pa takoj odhitel na brzojavno postajo, kjer je oddal brzojav na Postove v Genevo, O.: "Pridite takoj domov; jaz ne bom več omival kanarčkov! Pozdrav—Jože."

OVČAR MARKO
Janez Jalen

"Zakaj?" Jok je nalašč pomolčal, da je bil Marko v skrajni zadregi, češ, bo potem bolj voljno stopil v ojnice: "Če te kakšna posebna nesreča ne zadene, katere te Bog varuj, boš kakor kaže, kakšnega pol tucata jarcev pripisal. Ali si že pozabil, kako sta se s Podlipnikom dogovorila?"

Marko se je razvnel: "Nisem pozabil. In ne popustim Cenu niti za kosom volne ne. In če se do grda spreva. Zakaj bi imeli bogatini vedno prav. Saj prihodnje leto skoro gotovo ne bom več pasel pri Podlipniku. Si bom že poiskal kakšno drugo delo."

Z vso dlanjo se je Jok drgnil okrog ust in po neobriti, resasti bradi, da je skril smeh, ki mu je uhajal. Prav dobro je vedel, kako bi Podlipnik svojega ovčarja lahko prikrajšal za dogovorjeno plačo, če bi si Marko in Ančka ne bila prišla navzkriž: "Pa ga ne bi. Preveč sam nase drži. Le hud bodi fant, čeprav nimaš prav. Čakaj! Sedaj te vprežem."

Jok je dvignil glavo: "Marko! Kam pa boš s pripasanimi jarcji?"

"Prodaj jih bom."

"V jeseni, ko bodo na pol zastonj?"

"Čez zimo jih ne morem preživiti; imam premalo mrve."

"Napravi jo!" Jok je vstal: "V Srednjem vrhu kamor se z živino zavoljo zverine ne upamo, raste v nekaterih krajih do pasu visoka trava. In marsikje med skalami, kamor jarcji ne morejo, človek pa pride, je tako gosta deteljica, da gre komaj kosa skozi njo. Po srp in po koso, po kladiva in rjuho stopi domu in seci in žanji na hrbtu nosi do poti; pod Srednji vrh, na kopsiše. Kopo naredi in jo ogradi zavoljo živine. Za kravo lahko napraviš mrve, ne samo za nekaj jarcev, če si, kakor bi moral biti. Pozimi pa s samotnicami ponjo, da ti ne bo dolgčas brez dela. Veš, Marko, to pravim: dolgčas je za mladega človeka najbolj malopriden tovariš."

Marko se je zavedel, da Jok pozna njegove težave in mu hoče pomagati: "Niti oče bi ne mogel biti boljši z mano." Ni vedel, kaj bi rekel.

"No, kaj razmišljaš?" je opomnil Jok, pa precej trdo.

"Vidim, da so še ljudje na svetu, ki me imajo radi."

"Tako govorjenje je za babe. Ali boš, ali ne boš?"

Marko je kratko premislil.

"Za konja napravim mrve, če treba. Kajžar je Podlipnik proti meni s svojim rovtom. Moj je večji. Ves svet med Stolum in Begunjščico je moja seča."

"Ta beseda se ti poda, ne pa, da se biješ po kolenih. Bo že, kakor vama je namenjeno."

Jarci so vstali in Volkun pri tropu je začel besno lajati. Marko se je zganil: "Pes me kliče."

"Tudi prej te je, pa ga nisi slišal."

Marko se je samo nasmehnil in v skokih odhitel k tropu.

Spehan je lezel Jok navkreber k svoji drobnici. Oziral se je na Marka: "Kako zna pasti. Ančki utegne biti čez leta še žal, da se mu je skujala. Če se mu je—"

Trudni od mlative, saj je prav isti dan Joža zadnjič zavrtel Podlipnikov pajkel in sta Ančka in Rozalka opravili zadnje rešeto pšenice, sta dekleti kmalu ugasnili lojenko in legli spat.

Skozi odprto okno sta slišali, kako je nategnil Koširjev pes verigo, zalajal in se zaganjal kakor na neznanca, ki gre po stezi za vrtovi.

Pes je utihnil, Ančka in Rozalka pa sta različno čuli, da

je nekdo prišel pod njiju okno in se ustavil. Pridržali sta sapo. V mageljnih je razumelo, kakor bi bil nekdo vrgel droben kamen v viseče rože. Še enkrat. Nato se je kamenček narahlo zadrl v omrežje v oknu, da je kovinasto zazvenelo, priletel v sobico in udaril ob tla.

Dekleti sta pridružen pošetali med sabo. Pod oknom pa je na pol tiho nepoznani vavovavec poklical: "Rozalka!"

"Marko!" je zatrepetala v postelji Ančka.

Tudi Rozalka je brata po glasu takoj spoznala. Stopila je k oknu in radi lepšega vprašala: "Kdo je?"

"Kdo? Jaz."

"Kaj bi pa rad? Ali je mar Manica zbolela?"

"Po koso, po grablje, po rjuho in srp sem prišel. Bom napravil za šijo nekaj sena. Ključ od hiše mi daj."

"Počakaj, da ga poiščem."

Trdno prepričana, da bo Marko poklical Ančko, je odšla Rozalka po ključ.

Ančka je čakala. Natančno je že vedela, kako se bo hitro ogrnila in stekla k oknu, kadar jo Marko pokliče. Ančka je čakala. Marko pod oknom se ni oglašil. Še prestopil se ni.

Hotela je vstati sama od sebe, stopiti k oknu in mu voščiti dober večer. Odgrnila je že odejo, pa jo je hitro potegnila nazaj nase, da bi ne opazila Rozalka: "Ne. Ne morem, ne smem. Če je tak, pa naj bo."

Pod oknom je kakor v zemljo vkopan stal Marko. Srce mu je bilo, ne v prsih, v grlu, kakor kadar je bil najbolj spehan med hojo po strminah. Sama so se odpirala usta, in močno se je moral premagovati, da ni poklical: "Ančka!"

Premagalo bi ga bilo, če bi si ne bil natihome ponavljal: "Ne. Ne. Nemore, ne smem. Če je taka, pa naj bo."

Rozalka je že davno snela z žeblija ključ in ga držala v roki; z drugo pa je še vedno tipala po steni, kakor bi ga še vedno iskala, pa je le poslušala, kdaj se bo oglašil Marko.

Ančka je čakala. Rozalka je še vedno navidezno iskala ključa. Marko pa se je oglašil: "Ali ga šele kuješ ali kaj. Tak daj že vendar ključ."

Vrgla mu je ključ na pesek pod oknom.

"V kradi ti ga bom pustil. Lahko noč!"

Utihi so Markovi koraki. Ančka si je želela, da bi zalajal kak pes, kakor bi se bila balala, da bi v nočni tišini ne slišala Rozalka, kako kriči v njej: "Ni me poklical. Ni me naročil pozdraviti. Ni. Še vprašal ni po meni."

In naj si je še tako ponavljala: "Če je tak, pa naj bo," ni mogla pretpiti sama sebe. Niti ti poznala se ni več. Saj se je vsa spremenila v en sam bolestni krik: "Marko! Maaarkooo!"

Kakor sta bili dekleti trudni, tisto noč Ančka ni zatisnila očesa; Rozalki se je pa šele proti jutru za nekaj minut zadremalo.

Marko je takrat počival pri križu na vrhu krniške poti. Še vedno je imel v nosu plesnivo pust vonj, katerega se je nabral čez noč v zapuščeni svoji lastni hiši: "Ni prav, da smo tako zapustili svoj dom. Ni prav. Oča bi bili žalostni, če bi se živeli."

V vaseh so klicali petelini dan.

"Ni prav. Sama od sebe bi v kratkih letih hiša razpadla. In jaz sem tako odredil. Slab gospodar sem. Morda mi gre tako vse narobe."

V Završnici se je napil vode. Brez kosila je gnil trop na pašo.

Ančka in Rozalka sta se pokropili in stopili iz lope. Iz gruče fantov pred cerkvijo se je odtrgal Višnarjev Šimen in se jima pridružil.

Prijazno je ogovarjal Ančko, popravljal ogrnjen suknjič,

se poigral tuintam s težko srebrno veržico, za Rozalko se pa še zmenil ni, kakor bi bilo nje-mu, gruntarskem, prepovedano govoriti z lanovko.

Rozalka je pri prvi priložnosti zaostala in se pridružila drugim dekletom, ki so namigavali na Šimna in Ančko: "Brhek par sta."

Polje in Reber sta molčala, le v lipju je zakrakala vrana in takoj spet utihnila, kakor bi se bila ustrašila svojega lastnega razklanega glasu.

Šimen pa je pripovedoval Ančki, da bodo postavili novo stikalnico za sadje in da bi rad šel pogledat, kakšna je Podlipnikova.

"Kako je znal poiskati izgovor, da bo z mamom govoril in se mi skušal prikupiti," si je mislila Ančka, ko ga je morala vabiti, naj le gre pogledat stikalnico, če mu bo všeč narejena: "Seveda. Mar mu sadje in stikalnica. Saj je ne bo delal."

Ponosno je šel Šimen poleg Ančke in marsikatera deklet jo je zavidala, Ančka pa bi bila rada prav precej dala, če bi se ji ne bil pridružil: "Sedaj bodo začeli ljudje takoj govoriti. Pa, ko ga ne maram—"

Doma se je izmuznila preoblačit in je prepustila Višnarjevega mami. Kako ji je znal govoriti.

Ogledal je stikalnico in mama ga je povabila v hišo. Ančka se ni hotela nič pokazati in mama jo je morala poklicati, ko je Šimen odhajal.

"Še kaj pridi v vas," je povabila Podlipnica, kakor se spodobi.

Kako je spet znal zasukati: "Ne vem, če je Ančki prav, ko se je ves čas skrivala."

Ančka je mislila: "Naj mu pa rečem, da ga ni treba več. Saj ne morem. Ne spodobilo bi se. In še vpricho mame." Rekla pa je: "Nič se nisem skrivala. Saj rada vidim, če kdo pride v vas; vsaj ni dolgčas."

In prijazna je bila, kakor se spodobi.

Vseeno jo je Podlipnica učila: "Ančka! Ne smeš biti tako boječa. Kako prijazen zna biti Višnarjev. In v kako brhkega fanta je dorastel. Kar vesela bo lahko, katero bo povprašal Kaj praviš Ančka?"

"Nič mu ne vem reči."

Odšla je na vrt, pobrala v predpasnik nekaj hrušk, ugriznila v eno, pa ji ni teknila. Napol dojedeno je vrgla prašičem, ki so bili v svinjariji.

"Da je še mama tako neumna. Saj ima prav. Nazadnje—če se Marko nič več ne zmeni zame. Naj pa sam sebi pripripi. Kaj bi bil tako na pičlem."

Sršeni in ose so objedali zo-reče hruške in v njenem vrhu je podričaval kakor sredi naj-hujše zime ščinkovec:

"Drič, drič, drič."

(Dalje prihodnjič).

Vreme

V Johannesburgu, Južna Afrika, je včeraj padlo za par inčev snega. Srečni Afrikanci!

Priporočilo

Pošten slovenski rokodelce se priporoča našim ljudem za vsakovrstna zidarska dela, za razna popravila pri hiši. Sprejme se vsako delo, in cene so take kot primerne današnjim razmeram. Vprašajte na 1071 E. 61st St. (176)

Poceni napredaj

peč na plin in premog. Istotam se proda pralni stroj. 1004 E. 61st St. (176)

Slov. Kat. pev. dr. Lira

ima danes ob pol osmi uri zvečer sestanek radi piknika, ki se vrši 10. avgusta. Prosi se vse pevce in pevke, da so navzoči, da se vse potrebno ukrene. — Vodja.

V najem

se da stanovanje, obstoječe iz 4 sob, na 1128 E. 63rd St. V najem se da tudi garaža. Poizve se na 1139 Norwood Rd. (178)

Stanovanje

5 sob se da v najem, rent \$25.00. Prosta najemnina do 10. avgusta. 5416 Homer Ave. (178)

Naznanilo občinstvu

Naznanjam, da sem otvoril prostor za

ključavničarstvo

in brušenje brivskih potrebišter raznih drugih rezil. Vedno bom gledal, da bom vsem našim odjemalcem kolikor mogoče dobro postregel v njih zadovoljstvo. Se vljudno priporočam.

Fr. Čepirlo,

1342 E. 55th St., vogal St. Clair Ave. (Tue.X)

V SPOMIN

druge obletnice smrti našega dragega soproga in očeta

Joseph Zajt

ki je umrl 29. julija, 1928. Še vedno Te imamo ohranjenega v blagem spominu, dragi in Ti kličemo: Počivaj v miru, dokler se ne združimo zopet nad zvezdami. — Žalujoci ostali:

Josephine Zajt, soproga.

Joseph, sin.

Josephine in Sylvia, hčeri. Cleveland, O., 28. julija, 1930.

1930 Lake Cruise
DeLuxe

5 DAYS
5 NIGHTS

To
SAULT
STE. MARIE
—
MACKINAC
ISLAND
—
CHICAGO
and
RETURN

PLAN YOUR VACATION to leave on the Great Ship "SEEANDBEE" from Cleveland, September 8th; returning Saturday, September 13th. Cruise includes Lake Erie, the Detroit River, Lake St. Clair, the St. Clair River, Lake Huron, beautiful St. Marys River and Lake Michigan. Stop-overs at the famous "Soo" Locks, with sightseeing trips at Chicago and Mackinac Island. Wonderful scenery. Endless entertainment. Excellent meals. All expense, including fare, meals, stateroom accommodations and sightseeing trips From Cleveland, only \$75.00. Ask your Tourist Agent or write us for free special C&B Line Cruise DeLuxe Folder.

The Cleveland and Buffalo Transit Co. E. 9th Street Pier Cleveland, Ohio Daily Steamer Service between Cleveland and Buffalo, also Cleveland and Ft. Stanley, Canada.

Stanovanje

5 sob se odda; kopališče, centralna kurjava; jako lepo stanovanje. Rent \$25, če vzamete 6 sob je pa rent \$30. Vprašajte na 1052 E. 62nd St. (178)

Soba se odda

za enega fanta; soba ima poseben uhod. Vprašajte na 1046 E. 69th St. (177)

PRIPOROČILO!

Slovenska trgovina z vso opremo za moške, ženske in otroke. Se priporoča za obilen poset. Blago najbolje vrste.

P. USAY

783 E. 185th Street

VABILO NA VABILO
PIKNIK

katerega priredi

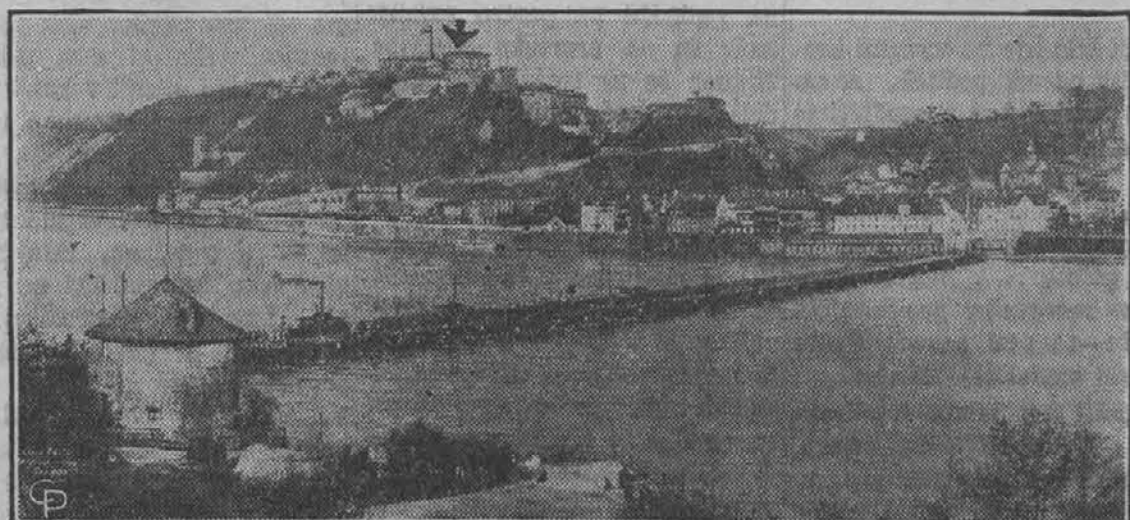
DRUŠTVO SLOVENSKE FARMERJI
št. 44 S. D. Z., Geneva, O.

NA FRANK GRUBARJEVI FARMI, GENEVA, O.

V NEDELJO 3. AVGUSTA 1930

Društvo se dobro pripravlja za 3. avgusta, da bo postreglo občinstvu prvovrstno v vseh ozirom. Na pikniku bo tudi licitacija koštruna in kokoši. Tudi več dobikov bo na razpolago, katerih bo lahko vsak delčen. Kdor ljubi ples, naj prinese seboj še ene škornje, da ne bo šel bos domov, kar vam bosta Uletova brata podplate šetala. Prijazno vas vabi

ODBOR

Pontonski most v Koblenzu, Nemčija, ki se je zrušil in je pri tem utonilo preko 70 oseb. Nesreča se je zgodila o priliki slavnosti, ko so zadnje francoske čete zapustile Nemčijo. Množica je bila zbrana na obrežju in na mostu, da je opazovala umetni ogenj z gradu nad mestom, ko se je slab most nenadoma porušil.

Laško mesto Neapol, ki je bilo v zadnjem potresu močno poškodovano. Na desni je zgodovinski spomenik pesnika Virgila, ki je bil v potresu razdejan, v sredi sta pa laški kralj Emanuel in Mussolini.

THE OLD HOME TOWN

Registered U.S. Patent Office

Stanley

"I SEE BY THE WEEKLY CLARION THAT THE CAT IN COMMANDER BYRDS EXPEDITION, IS GOIN' TO HAVE KITTENS—I SPOSE THEY'LL BE POLE CATS!!"

DANGED IF ERNIE AINT A NATURAL BORN ACTOR

HE DO GET OFF SOME SLY SAYINGS!!

THE BOYS WATCHING ROBINSONS THERMOMETER FOR A NEW ALTITUDE RECORD, FORGOT THE HEAT TODAY WHEN ERNEST THATCHER STARTED WISE CRACKING

©1930 LEE W. STANLEY CENTRAL PRESS 7-28-30

SPOMINI Z DIVJEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

A to ni še bila najina največja skrb. Kajti zdaj, v prvih pomladnih dneh, se je vreme obrnilo. Pričelo se je tako-le: mesečina je pokazala dvorec. Bilo je slikovito, a jaz si mislim: lepa hvala za slikovitost! Zvezde so otekle in so zrlle utrujene doli. V nočeh je bilo slišati že melanholično, slutnj polno tuljenje volkov in psi so se plazili potuhnjeno, kakor pred nevidno pretečo nevarnostjo.

Če bi bila kje na varnem kraju, bi bil odredil počitek. A nahajala sva se baš v sredi tiste "dežele molka," ki ji rečejo Angliji "Barren Lands," "gola zemlja." Gola je bila zares. Gola pod snegom, deviške in krute golote. . . . Morda doseževa z vztrajnim prodiranjem gozd in—to sem seveda Paulu Durandu zamočal—varnost.

Pospešil sem tempo prodiranja. Kljub bridkemu mrazu, ki je mlezledeni sneg v prah, tako da se mi je usipal kakor moka na dila, sem čutil, da se kopljem v potu kakor v mrzlem olju. V neizprosnem prašnem snegu so se udirale moje dolge indijanske smuke za dobro ped. Psi za menoj so že za pol pediti ostajali v mojem sledu. Dasi sem tvegala zdržati svojo moč, sem se nekajkrat ozrl za njimi. S srditim naporom so nategovali renčanje svoje jermenje ter iztegovali svoje vratove daleč naprej. Škripanje sanišč je postalo glasnejše, brezmočen škripajoč protest zoper mraz. Zada je drčal Paul. Ves zakrit s kapuco je upogibal glavo nizko do prsi, da se zavaruje proti ledeni sapi, in krepko je stopal, prizadevaje si držati ritmični korak, ki sem mu ga z muko vtepel. Nehote mi uide smeh kadar se domislil, kako je bil izpočetka zelo neroden, kako se je spotikal in padal. Ali bo zdaj izdržal . . . ?

... Temna lisa—pa ne preveč temna, ker je bila daleč—se je pokazala na obzorju. Ni dvoma—gozd! Gozd—to se pravi: zavetje! . . . Ni dvoma? Da vidimo! Gozd? . . . Ali je fata morgana? . . . Fa-ta mor-ga-na? . . . Zlogi teh besed so mi plesali pred očmi in omotica se me je lotevala. Utripajoči svetlobni odsevi na snegu so izgubili čar, ki mi je bil vse dotlej pomagal preko vseh težav, preko mraza in utrujenosti. A zlogi besedi fata morgana niso nehali svojega vrtinčastega vražjega plesa.

V omotici so mi kolena začela odpovedovati pokorščino, tako da sem moral napeti vse svoje sile, da premagam nevarno čarovnijo teh besed in da ji ne podležem.

Z obupnim vzponom prišel zopet k sebi in se poglavlno novo silo na svojo pot, kakor na beg pred tistima demoničnima besedama: fata mor—ne! Nočem več izgubiti ravnotežja in blebetati sam zase tiste zloge! Osredotočil sem svoje močgane v zlogu "bes." Da! Bes, bes, bes! To ima še nekaj smisla! Bes, bes! Gonja smrti nad ubogo živalico! Bes, bes, bes!

Moja volja je zmagała. Izza silnega jeza iz snega je rastel gozd, počasi, je vabil in se mi bližal. Torej ni fata morgana! Zda sem smel zopet izustiti to besedo, ne da bi vprizorili začarani zlogi svojega blaznega plesa. Gozd je bil! Gozd—in zdaj, zdaj pridemo v njegovo zavetje.

Moral sem nevede zavleči svojo hojo, kajti čelni pes mi je stopil s prednjima tacama na dila, da sem se prekobrčil. Hipoma sem stal spet na nogah, otepal sneg, ki me je grizel v vrat in ušesa. Bodeča bolečina me je presunila: desno uho . . . prokle . . . ! Desno uho mi je zmrznilo! Drgnil sem ga tako močno s svojo usnjeno rokavico, da so mi stopile solze v oči. In . . . prokleto! Gozd, sneg, vse—je utonilo. Moje oči so oledenele . . .

Poznal sem že tako nesrečo. Ni bilo povičja, da bi se razburjal. Snežna oslepitev je prirodna reakcija na pestro rajanje barv in na prerezko svetlobo. Nikdar še ni trajala pri meni delj ko nekaj minut.

Tipal sem nazaj in dotikal zmršeno, z ledeno skorjo prevlečeno dlako čelnega psa. Ni se repenčil, ko sem ga prijel. Bil je priljudnejši nego so običajno taki psi. To ne pomeni veliko: le toliko, da roki, ki ga je hotela pobožati, ni ravno odgriznil nekaj prstov, temveč pri tej priliki še nekoliko pomahal s svojim v ledeno palico spremljenim repom. Pogladil sem ga po boku, ki mi je trepetal pod dlano, in spoznal sem, da se je vprega, vsa izmučena, že vlegla v sneg.

Tedaj sem poklical Paula. Njegov odgovor je prišel iz čudne daljave. Njegove besede so bile kakor zmrznjene. Kričal sem v njegovo smer, da sem od snega oslepel, a da to ni nič hudega.

"Pridi sem—le naprej," sem klical, "prevzameš vodstvo ti. Hodil bom za tvojimi sanmi ter se držal zanje . . ."

"Saj sem slep tudi sam!" je klavrno odvrnil.

Ko sem se ustavil, sem pogledal naprej, pa je mahoma bilo, kakor da mi je svetloba izžgala oči.

"Ne premakni se z mesta! Poskusim priti do tebe!"

Posrečilo se mi je tudi obrniti se, čeprav sem pri tem popluzil najprej telebnil ob tla. Nato sem tipal ob jermenju vprege nazaj, vsak čas pripravljen, da me naskoči eden izmed psov. Naposled sem otipal sani in še nato nekaj živga: Paula, ki je sključen v klopič sedel na svojem tovoru. Potihem je ječal predse. Nagovarjal sem ga, naj zbere vse svoje sile in naj vstane. Posrečilo se mu je, a pri tem sem jaz zopet padel in moral sem si odvezati smuke, da sem mogel vstati. Nato sem si jih spet pritrdil—še vedno slep. Le vrtinčaste sence sem videl na svojih vekah—bele sence, da, same plesoče svetlobne pike—in omotica, grozna omotica . . .

"Kaj bova storila?" je ječal Paul.

Mislil sem, da je poglavitno to, da ne zmrznemo na mestu, zato sem mu predlagal, da okrog drživa za roke in tečeva okrog. Bo že šlo! In začel sem se smeati. Strašansko narejen je moral zveneti ta smeh, kajti Paul je vzkliknil:

"Nikar se tako ne smeji! To je grozno!"

"Prav! Zda bova tekala, sicer še na mestu zmrzneva. Veš, da je najmanj 50 stopinj pod ničlo."

Prijel sem ga za roko, a komaj sva napravila nekaj korakov, sva seveda telebnila ob tla—oba. Poskušala sva priti pokonci. Pri tem sem skušal obrniti vso zadevo na smešno plat in ko sva prav nerodno visela drug ob drugem, sem mu vpil v uho:

"Kaj bi dal, da bi zdaj mogel videti, kako izgledava! Dva pijanca bi ne mogla biti tako smešna!"

Bridko je odvrnil, da ni povoda, da za zbijanje šal.

To me je razjarilo in zatutil sem nanj, da ni vreden živeti kdor nima moči, da se samemu sebi smeje! Zdi se mi, da je nato začel ihteti, kar je moj bes že bolj upalilo. Tako surovo sem ga stresal, da sva se spet oba zakotalila po snegu. Dvignil sem se. On pa se je upiral, še enkrat vstati.

"Prav. Pa pogini, če hočeš! Vitez žalostne postave si, če nimaš srca na pravem mestu!"

Razkačen sem marširal, pal, vstal, spet pal in spet vstal. V meni je vrel srd in kosti so me bolele—saj sem se moral že najmanj tridesetkrat pobrati in odvezati si smuke. Pri tem sem se brezmočen pogrezal do prsi v sneg. Zašel sem bil v snežni kup. V tem obupnem položaju mi je prišlo na um, da bi bilo bolje storiti nekaj drugega nego trapati brez smatra po snegu. Z vso naglico sem povečal luknjo, v kateri sem tičal in sem se tiho stisnil v kot. Tako sem našel zase skromno zavetje. O, ni bilo toplo, ne, toplo ni bilo; a vendar sem čutil, da bo toplota moje krvi zadostovala, da ne zmrznem. Zda naposled sem smel misliti na svoje oči. Izmenjaje sem slekel zda eno, zda drugo rokavico ter pritiskal toplo dlan ob veke. Pri tem sem se vpraševal, kaj bi bilo bolje; slepota ali zmrznjena dlan, pa sem se hitro odločil za poslednje. Vsaj dotlej, dokler mi niso prsti levice docela odumrli. Tedaj se mi je zazdelo slepota manjše zlo in posvetil sem roki vso svojo skrb. In ko sem se trudil, da si oživim roke, sem nenadoma a popolnoma brez moje volje, zopet imel vid. Ne vem zakaj, je izbruhnil iz mene tako strahoten smeh, da me je postalo sebe groza. Sem mar zblaznel? Da si o tem pridem na jasno, sem napravil takoj poizkus na tak način, da sem začel deklamirati prvo Virgilovo pastirsko pesem. Uspelo mi je. Tako je na čudežen način rešil Virgil v razdalji dveh tisočletij in nekaj milijonov kilometrov, pesnik solnčne dežele, moj um iz groze ledu in snega . . . Za hip sem bil daleč proč. Tedaj pa sem se domislil Paula.

Ko sem zapustil svoj brlog, me je mraz napadel z dvojno silo. Radi izpuhtevanja sem hipoma dobil oklep iz ledu, ki je težko pritiskal na ramena, na boke in na noge.

Ko sem si nataknil svoje snežke, se mi je posrečilo, osvoboditi se vsaj deloma tega oklepa. Zgib z rameni in zgib z boki sta me vsaj pretežnega dela te teže osvobodila. Le na nogah je še lepil čvrsto led. Vse eno! Zda sem moral za vsako ceno ven iz te verige! Spet sem na tihem sam sebi pri tisti priči prisegel, da se nikoli več ne vrnem v te kraje. . . a te prispege seveda nisem izpolnil. S priprtimi očmi—z dlanjo sem si jih senčil—sem ogledoval ravan.

Silil sem se, da bi jo videl trezno belo. Nič odsefov, nič barv, nič razkožja! To ne de dobro. In glej, zares se mi je prikazalo vse obzorje brezbarvno kot neskončna enoličnost. Prozično—obzorje brez fate morgane. Spet sem stal na svojih nogah; kajpa, solnce je tonilo, tonilo . . .

Daleč na vzhodu—mnogo dalje kot je segala daleč moja orjaška senca—je ležal grd madež: psi in sani. Kje je tičal Paul? Kam za vruga je izginil? Trpal sem naprej.

Spotoma sem opazil hieroglife, ki sva jih bila zarisala v sneg. Ljubi Bog! Kolikokrat sva telebnila!

Paula sem odkril kot kup brez življenja—a ne mrtvega—napol pokritega s snegom. Po dolgem pretresanju se mu je izvil vzdih. Naložil sem si ga na ramo. O Bog! Kako globoko sem se pogrezal! . . . Nič ne pomaga! Naprej! Do sani! . . . Naprej! . . . Ne tuliti! Le ne tuliti! . . . Tja priti! Le priti tja . . .

Na saneh sem odkril steklenico whiskeya, ki sem jo tam najti upal . . . Vili sem odrevenelemu mladiču požirek, ko sem mu s silo ločil stisnjene zobe . . . A jaz? . . . Jaz? . . . Koliko premaganje, da nisem pil! A ne, le tega ne! Če tudi je moje telo, ta kup mesa, vpilo po pijaci, moj razum je natanko vedel, kako en sam požirek ohromni noge izčrpanega človeka. Ne, vztrajaj do konca. . . močan . . . in mlad. Ukrotim te, beštija!

Paula Duranda sem zavil v vse razpoložljive odeje, tudi glavo, nato sem zmetal kože raz sani ter ga natovoril kakor balo nanje. Tudi svoje sani sem nekoliko olajšal. Zda pa naprej! V gozd!

V gozd? . . . Kje pa je ta gozd? Pač! Tamle doli! Še lep kos poti . . . Globoko sem potegnil sapo . . . Potem, ko sem že hotel nastopiti to pot, se je zganila v meni skopost. Nisem se znal obvladati. Moral sem se ozreti nazaj. Prelepe kože! . . . Najino premoženje. Tam je ležalo na klavrnem kupu in Paulove smuke so bile zraven zataknjene v sneg . . .

A kaj mari? Prišel sem do gozda in sem si napravil ogenj. In jutri! Jutri zjutraj pojdem po kože.

Ko sem zanetil ogenj, sem moral skrbeti za nekaj hrane. Moje in v še večji meri mojega tovariša življenje je zavisevalo od moje sebičnosti, prav gotovo, od sile moje sebičnosti.

Nič se ne brigaj za svojega druga! Privošči si dobri, pri domorodcih nakupljeni pemmikan (posušeno meso)! Vtakni v svojo notranjo peč, ki vse to čvrsto, redilno kurivo, požri suho sadje, ki ti ga je dala skrbna squaw—obvaruje te skorbuta!

Ko sem se nasitil, sem se lotil s sekirico sekanja tenkih debel za zaščitno streho nad prostoro, ki sem ga očistil snega in kjer sem zanetil ogenj. Plahte in kože sem položil kakor za šotor povrh . . . Hvala Bogu! Uspelo mi je spraviti v notranjosti temperaturo za 40 stopinj na bolje. Tedaj šele sem se posvetil Paulu in sem obdeloval—kakor kopalniški mojster, v indijanskih čevljih ter umazani srajci—njegovo suho, bedno, ušivo telo . . .

Kako se je ta umazana golota odražala od deviške čistote snega! . . . Hvala Bogu, začel se je vsaj premikati—in jaz sem ga spet oblekel . . . Nekaj požirkov vročega čaja—in fant je polagoma začel postajati živo bitje . . . Bled in še vedno slep se je kljub vsemu milo nasmehnil, ko je izpregovoril svoje prve besede:

"Spet bova videla Madge."

Ta čas sem imel seveda drugega opravka zadosti, da nisem mogel sanjariti. Sanje imam zelo rad, a trudim se jih uresničiti. In prav nobena sanja se nama ne bo uresničila, sem prevdaril, niti njemu, ubogemu privesku mojega motorja, niti meni, če se ne postavim zdaj z dovršenim delom. Zato sem se najprej oblekel, pri kateri priliki sem svoje drgetajoče noge temeljito oribal z whiskeyem. Pol steklenice sem žrtvoval v ta namen. Potem—ko sem čuval mirno spečega Paula—sem se zamislil.

Kakor da sem se preporodil, mi je bilo. Srečen sem zrl v plamen in sem pital dobri, veliki ogenj z naročji drv. Mojo požrtvovalno vdanost mi je poplačal s tem, da mi je razvezal otrple ude.

Obuzdani, kakor so bili, čvrsto zasidrani ob saneh, so se psi udajali počitku, škilili postrani in njih volčje oči so kresale iskre. Že se je oglašal ves čar bivaka.

Tako sem prebil doberšen del noči, ne da bi zatisnil očesa. Čaj, pipa in pemmikan so me izmenjaje poživiljali in moja kri, to zvesti sužabnik, jih je lepo prekvašala in razdeljevala. Čaj sem, maščoba tja, a v možgane neprecenljivi užitek tobaka. Da bi več

ko dva uri spal, nisem smel niti misliti radi Paula Duranda . . . Malo pred solničnim vzhodom, ob uri, ko so sence severne noči najgloblje, sem zatisnil svoje oči.

Ko sem se predramil, je bilo komaj še malo žerjavice. A nekaj polen je kmalu porodilo švigajoče plamene v modri in oranžni barvi, v tisti mešanici barv, v kateri neki kovinski elementi, ki so bili vse dotlej organsično zvezani med seboj, praznujejo svojo mlado svobodo in svojo zagonetno spojitev. Prav tako bo-

eno le sem utegnil dojeti: Madge . . . "Pusti vendar to dekle! Saj te je docela začarala! Ali ne znaš ničesar drugega videti v sanjah kot vedno le to neumno gosko? . . . Jaz se bom zdaj najedel—to je najvažnejše."

(Dalje prihodnjič.)

Šestnajst vasi pod vodo

Karachi, India. Reka Indus je prestopila bregove v zadnjem hudem naluvi in poplavlila šestnajst vasi. Mnogo ljudi in živine je utonilo.

Glava mu je bila vroča, nekoliko preveč. Na glas je sanjal. Misli so mu preskakovale . . .

Tommy Abbott in njegova žena Irena, ki sta bila aretirana zadnji čas v Chicagu, obdolžena umora časnikaškega poročevalca Lingla.

Kraj, kjer bo predsednik Hoover prebil letošnje počitnice. Nahaja se v Glacier National parku.

SLOVENSKA HRANILNICA

The International Savings & Loan Co.

CLEVELAND, OHIO

STATEMENT OF CONDITION JUNE 30, 1930

ASSETS

Cash on hand	\$ 112,438.56
Loans on First Mortgage Security	1,907,705.51
Loans on Other Security	70,022.87
Furniture and Fixtures	6,609.85
Real Estate—Land and Office	
Buildings	225,346.24
Real Estate—Salable Property	59,389.29
Due from Borrowers	2,581.46

Total Assets

\$2,384,093.78

LIABILITIES

Running Stock	\$ 12,145.63
Paid up Stock	196,200.00
Savings Deposits	2,068,337.32
Unfinished Building Accounts	25,754.22
Undivided Profits	21,656.61
Reserve Fund	60,000.00

Total Liabilities

\$2,384,093.78

COMPARATIVE GROWTH IN ASSETS

December 31, 1917	\$ 25,000.00
December 31, 1920	486,468.35
December 31, 1922	657,940.19
December 31, 1924	1,177,590.76
December 31, 1926	1,603,793.07
December 31, 1928	2,043,719.23
June 30, 1930	2,384,093.78

CERTIFICATE

WE HEREBY CERTIFY that we have examined the accounts and records of The International Savings & Loan Company and in our opinion this statement correctly sets forth the financial position of the Company at this date.

Respectfully submitted,

(Signed) ZWEMER UEBEL & CO.
Certified Public Accountants.